

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 października 2020 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Ewa Nowakowska

Protokolant: st.sekr.sądowy Alina Kędzia

po rozpoznaniu w dniu 21 października 2020 r. w Kaliszu

odwołania M. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 2 czerwca 2020 r. Nr (...)

w sprawie M. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o świadczenie postojowe

Zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. z dnia 2 czerwca 2020 r. znak (...) w ten sposób, że przyznaje M. P. świadczenia postojowe na podstawie wniosków z 20 kwietnia 2020r. i 15 maja 2020r.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 02.06.2020 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. odmówił M. P. przyznania prawa do świadczenia postojowego w rozpoznaniu dwóch wniosków z 20 kwietnia, które wpłynęły 15 maja 2020r., gdyż we wniosku, który wpłynął w maju 2020r. wskazał przychód z lutego i marca 2020r. a nie z dwóch miesięcy poprzedzających złożenie wniosku.

Od powyższej decyzji odwołanie złożył M. P., domagając się jej zmiany i przyznania świadczenia postojowego, gdyż drugi raz wniosek złożył 15 maja 2020r. i dokonał korekty dochodów podając je z miesięcy marzec i kwiecień. Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania podnosząc, że korekta nie została złożona

Sąd ustalił i zważył co następuje.

Poza sporem jest, że M. P. prowadzi działalność gospodarczą i jest to jego jedyny tytułu do ubezpieczenia społecznego.

W dniu 20.04.2020r. wypełnił druk wniosku o świadczenie postojowe wskazując przychód z lutego 2020r. w kwocie 13.788,35zł oraz z marca 2020r. w kwocie 9076,91zł. Druk nosi prezentatę ZUZ z 15.05.2020r. Jest to druk wypełniony przez niego ponownie, po konsultacji z pracownikiem ZUS, gdy zaniepokojony milczeniem organu dowiedział się, że wniosek z kwietnia nie dotarł do tego organu. Pierwszy wniosek w dniu wypełniania wrzucił do skrzynki przed budynkiem ZUS. W drugim, złożonym 15. 05.2020r. podał te same dane co do przychodów.

W dniu 29.05.2020r. pracownica ZUS kontaktowała się z nim telefonicznie. Odwołujący się w odpowiedzi wysłał mailową wiadomość z prośbą o skorygowanie wniosku z 15.05.2020r. podając taką samą kwotę przychodu za marzec oraz wyjaśniając, że w kwietniu nie osiągnął żadnego przychodu.

Mail z dnia 29.05.2020r. pisał imiennie do pracownicy ZUS, która kontaktowała się z nim wskazując braki w złożonym wniosku. Jak podał ZUS w piśmie z 16.10.2020r. do organu rentowego mail jednak nie dotarł z uwagi na błąd w adresie mailowym.

Odwołujący się nie zdawał sobie sprawy z popełnionej omyłki w adresie i z faktu, że korespondencja nie dotarła pod właściwy adres skoro pismem z dnia 05.06.2020r. zwracał się o wyjaśnienie dlaczego jego uzupełnienie z 29.05.2020r. nie jest uwzględnione.

W piśmie z dnia 12.10.2020r. ZUS wyjaśnił, że ponieważ prośba M. P. o korektę wniosku RSP-D z 15.05.2020r. nie wpłynęła do ZUS brak podstaw do ponownego rozpatrzenia wniosków RSP-D i RSP-DK.

W myśl art. 15 ustawy z dnia 02.03.2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem Covid-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 374 ze zm.) świadczenie postojowe przysługuje osobie:

- która prowadziła działalność gospodarczą na zasadach wynikających z ustawy z dnia 06.03.2018 r. – Prawo przedsiębiorców lub innych przepisów szczególnych,
 - wystąpił przestój w prowadzeniu działalności w następstwie wystąpienia Covid-19,
 - rozpoczęcie działalności miało miejsce przed 01.04.2020 r.,
- a) nie zawiesiła działalności gospodarczej oraz przychód w miesiącu poprzedzającym wniosek o świadczenie postojowe był co najmniej 15 % niższy od przychodów w miesiącu poprzedzającym ten miesiąc,
- b) zawiesiła działalność gospodarczą po 31.01.2020 r.
- nie podlega ubezpieczeniom społecznym emerytalno-rentowym z innego tytułu (chyba, że z tytułu pozarolniczej działalności gospodarczej).

Zgodnie z art. 15 ust 4 powyższej ustawy świadczenie postojowe może być przyznane w sytuacji wykazania, iż przychód uzyskany w miesiącu poprzedzającym miesiąc złożenia wniosku o świadczenie postojowe był o co najmniej o 15% niższy od przychodu uzyskanego w miesiącu poprzedzającego ten miesiąc.

Od 31.03.2020r. został dodany art. 15zs ust 7 stanowiący, że wnioski o świadczenie postojowe mogą być złożone do ZUS najpóźniej w terminie 3 miesięcy od miesiąca, w którym został zniesiony ogłoszony stan pandemii

Na wstępie należy zaznaczyć, że świadczenie postojowe nie jest przyznawane za określone miesiące (inaczej niż np. świadczenia okresowe emerytalno-rentowe, zasiłkowe) ale w rozpoznaniu konkretnego wniosku. Może być przyznane maksymalnie trzykrotnie w okresie pandemii, przy czym może być przyznane również w formie kontynuacji świadczenia gdy sytuacja nie poprawiła się po przyznaniu pierwszego świadczenia. Odbywa się to jednak wyłącznie na konkretny wniosek.

,W ocenie Sądu sytuacja objęta zaskarżoną decyzją dotyczy dwóch wniosków: z 20.04.2020r. (pierwszy wobec zmniejszenia dochodów) i z 15.05.2020r. (drugi jako kontynuacja, z uwagi na brak poprawy w kwietniu, co objęte było wyjaśnieniem wysłanym mailowo 29.05.2020r) Wynika to też z zakwalifikowania spraw jako wniosek RDS-D i RDS-DK, zatem w tym zakresie sprawa podlegała badaniu.

Co do złożenia wniosków Sąd oparł się na wersji odwołującego się, gdyż wobec rozbieżności należy dokonywać interpretacji zdarzeń z korzyścią dla strony słabszej. Wiarygodne jest złożenie pierwszego z wniosków wypełnionego w dniu 20.04.2020r. na piśmie bezpośrednio potem do skrzynki, a po kontakcie z ZUS i uzyskaniu informacji, że takowego brak, po raz drugi wniosek ten złożony został w dniu 15.05.2020r. Korekta zaś danych co do kolejnego miesiąca miała służyć świadczeniu na kolejny miesiąc, a nie została opatrzona błędnym adresem. Odpowiada to typowemu zachowaniu przedsiębiorców w ówczesnym czasie, którzy byli zdezorientowani i popełniali błędy z niewiedzy lub nieuwagi.

Poza sporem jest, że pandemia miała wpływ na sytuację ekonomiczną całej gospodarki przede wszystkim od marca 2020r, gdy zamknięcie szkół nastąpiło od 12 marca 2020r., a w kolejnych dniach ograniczono pracę organów władzy, zarządzano zamknięcie lokali gastronomicznych, większości sklepów, punktów usługowych oraz wprowadzono ograniczenia w poruszaniu się. Powszechnie zalecano pozostawanie w domach, co przekładało się na utratę możliwości normalnego funkcjonowania praktycznie wszystkich przedsiębiorców. Panowała przy tym niejasność co do dalszej sytuacji, a jednocześnie zapewniano w mediach, że państwo zadba o swoich obywateli wprowadzając tarczę ochronną, w szczególności co do osób, którym decyzje władz uniemożliwiły zarobkowanie w dotychczasowy sposób. Zalecano unikanie kontaktu z urzędami, a jednocześnie i zapewniano, że dogodną firmą kontaktu z organem rentowym jest wrzucenie korespondencji do skrzynki przez ZUS. Oczywiście jest przy tym, że wrzucenie wniosku do skrzynki ustawionej przez ZUS pozbawiało zainteresowanych możliwości uzyskania w organie rentowym potwierdzenia złożenia wniosku w dacie dokonywania tej czynności.

W ocenie Sądu organ rentowy podchodzi do kwestii daty wniosku w sposób niezwykle formalny zapominając w jakich warunkach społeczeństwo funkcjonowało zwłaszcza w pierwszych miesiącach pandemii. Co prawda organizacja pracy przez ZUS wymuszona była względami bezpieczeństwa, jednak rezygnacja z dotychczasowych procedur przez tę instytucję i wprowadzenie formy kontaktu wyłączającej możliwość udowodnienia daty dokonania określonych czynności wyklucza powoływanie się na okoliczności niekorzystne dla interesantów.

Przy interpretacji wspomnianych przepisów należy w ocenie Sądu stosować wykładnię celowościową i nie odczytywać ich ściśle, literalnie - jak to czyni organ rentowy. Według zapewnień ustawodawcy ustawa miała stanowić ochronę, formę rekompensaty strat wynikłych z pandemii.

Data wpływu wniosku do organu rentowego, nie może więc wyeliminować prawa odwołującego do świadczenia postojowego. Wobec rozbieżności wersji organu i obywatela co do daty złożenia wniosku należy stosować interpretację na korzyść tego ostatniego, jako podmiotu słabszego, postawionego w sytuacji przymusowej pozbawiającej go możliwości udokumentowania daty wykonania spornej czynności.

W tej sytuacji, w rozpoznawanej sprawie jako datę pewną złożenia pierwszego wniosku należy przyjąć datę jego wypełnienia.

Skoro zatem wniosek złożony był w kwietniu 2020r. to brać należy pod uwagę przychody z lutego i marca 2020r. Porównanie kwot przychodów w tych dwóch miesiącach poprzedzającym złożenie wniosku bezsprzecznie wystąpił spadek przychodów przekraczający wielkość wymaganą ustawą.

Co do wniosku z 15.05.2020 r., który pierwotnie wskazywał te same miesiące ale został skorygowany mailowo 29.05.2020r. o dalsze dane, w ocenie Sądu winien być on potraktowany jako odrębny wniosek o kontynuację wobec braku poprawy. Nawet biorąc pod uwagę fakt, że mail nie dotarł, to bezsprzecznie pisemne potwierdzenie stanowiska zawarte było w piśmie z dnia 05.05.2020r. Zatem również wniosek z 15.05.2020r. winien być uwzględniony, bo spełnione są wymogi merytoryczne co do braku poprawy.

W tym stanie rzeczy Sąd zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał odwołującemu prawa do świadczenia postojowego dwukrotnie: w rozpoznaniu wniosków z 20.04.2020r. i z 15.05.2020r. orzekając zgodnie z art. 477¹⁴§2 k.p.c. jak w wyroku.